

Asmens civilinės atsakomybės draudimo taisyklės Nr. 025

Galioja nuo 2014 12 01

1. Draudėjo prašymo sudaryti civilinės atsakomybės draudimo sutartį forma ir turinys bei draudimo sutarties sudarymo būdai
2. Draudžiamieji įvykiai
3. Neapdraudžiama rizika; nedraudžiamieji įvykiai; atvejai, kuriais draudimo išmoka nėra mokama
4. Asmens civilinės atsakomybės draudimo objektas
5. Asmens civilinės atsakomybės draudimo galiojimas erdvės, laiko ir asmenų atžvilgiu. Laikinoji draudimo apsauga
6. Asmens civilinės atsakomybės draudimo sumos ir išskaita
7. Ikisutartinės draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos
8. Asmens civilinės atsakomybės draudimo įmokos apskaičiavimo ir mokėjimo pagrindai; terminai ir pasekmės dėl jų nesilaikymo; mokėjimų valiuta
9. Draudimo rizikos pokyčiai ir jų pasekmės
10. Bendrosios draudėjo ir draudiko pareigos draudimo sutarties galiojimo metu
11. Draudėjo pareigos draudžiamąjį įvykių atveju
12. Draudėjo pareigų draudžiamąjį įvykių atveju nesilaikymo pasekmės
13. Žalos nustatymo tvarka
14. Civilinės atsakomybės draudimo išmokų rūšys; bylinėjimosi ir kitos išlaidos. Dvigubo draudimo sąlygos
15. Draudimo išmokų mokėjimo tvarka ir terminai
16. Asmens civilinės atsakomybės draudimo sutarties pakeitimas; sutarties nutraukimo pasekmės
17. Draudiko teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perdavimo kitam draudikui ar kitiems draudikams tvarka
18. Ginčų tarp draudėjo ir draudiko sprendimo tvarka

1. Draudėjo prašymo sudaryti civilinės atsakomybės draudimo sutartį forma ir turinys bei draudimo sutarties sudarymo būdai

1.1. Draudėjas, norėdamas sudaryti asmens civilinės atsakomybės draudimo sutartį, pateikia draudikui užpildytą asmens civilinės atsakomybės draudimo rizikos įvertinimo anketą. Prašyme draudėjas – fizinis asmuo nurodo savo vardą ir pavardę, gyvenamąją vietą ir gimimo metus, šeimos sudėtį, draudimo galiojimo teritoriją, draudimo sumas ir pageidaujimą apdrausti riziką, o draudėjas – juridinis asmuo prašyme nurodo savo pavadinimą, adresą, įmonės ir PVM mokėtojo kodus, draudimo teritoriją, draudimo sumas ir pageidaujimą apdrausti fizinio asmens (fiziinių asmenų) vardą, pavardę, asmens kodą, gyvenamosios vietos adresą ir šeimos sudėtį. Jei draudėjas yra juridinis asmuo, apdraudžiama tik draudimo liudijime nurodyto apdraustojo fizinio asmens civilinė atsakomybė.

Šio prašymo kopiją turi draudėjas, originalas įteikiamas draudikui.

1.2. Draudikas, nusprendęs, jog išankstiniai duomenys nėra būtini, gali sudaryti asmens civilinės atsakomybės draudimo sutartį draudėjo žodinio prašymo pagrindu.

1.3. Prašymas sudaryti draudimo sutartį gali būti pateikiamas per atstovą. Esant reikalui, draudikas gali pareikalauti dokumentų, patvirtinančių atstovo įgalinimus.

1.4. Už prašyme pateiktų duomenų teisingumą atsako draudėjas. Sudarius draudimo sutartį, raštu pateiktas prašymas laikomas sudėdine draudimo sutarties dalimi. Jeigu po draudimo sutarties sudarymo nustatoma, kad draudėjas suteikė draudikui žinomai melagingą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudimo rizikai įvertinti, tai draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia, išskyrus atvejus, kai aplinkybės, kurias draudėjas nulepė, išnyko iki draudžiamąjį įvykių ar neturėjo įtakos draudžiamajam įvykiui.

1.5. Draudimo sutartis sudaroma raštu vienu iš šių būdų:

1.5.1. Draudikui pateikiant Draudėjui draudimo taisyklės (arba pateikiant nuorodą į Draudiko interneto svetainę, kurioje draudimo taisyklės paskelbtos), elektroninį draudimo liudijimą ir dokumentą, patvirtinantį elektroninės draudimo sutarties sudarymą, o Draudėjui elektroniniame draudimo liudijime nustatytu terminu sumokant visą arba pirmą draudimo įmoką (elektroninė draudimo sutartis). Elektroninio draudimo liudijimo originalas saugomas elektroninėje Draudiko laikmenoje. Su elektroniniu draudimo liudijimo originalu Draudėjas gali susipažinti Draudiko interneto svetainėje www.ergo.lt esančiame savitarnos portale;

1.5.2. Draudikui įteikiant Draudėjui draudimo taisyklės, ir Draudėjui su Draudiku pasirašant draudimo liudijimą, o Draudėjui draudimo liudijime nustatytu terminu sumokant visą arba pirmą draudimo įmoką (paprastoji draudimo sutartis).

1.6. Individualios draudimo sutarties sąlygos, draudimo sutarties sudarymo būdas (paprastoji draudimo sutartis ar elektroninė draudimo sutartis), informacijos ir dokumentų, vykdančių draudimo sutartį, pateikimo būdas, ir kiti duomenys, kurie yra privalomi pagal teisės aktus, nurodomi draudimo liudijime ir/arba priede.

2. Draudžiamieji įvykiai

2.1. Draudžiamąjį įvykių šių taisyklių prasme laikomas realus materialaus pasaulio įvykis, draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu sukėlęs:

- a) trečiųjų asmenų mirtį ar žalą sveikatai,
- b) tretiesiems asmenims priklausančio turto sugadinimą arba sunaikinimą, kai pagal galiojančius civilinę atsakomybę reguliuojančius įstatymus reikalavimas atlyginti dėl to atsiradusią žalą (įskaitant neturtinę) yra pareiškiamas draudėjui.

2.1.1. Atskiru draudėjo ir draudiko susitarimu, draudžiamuoju gali būti laikomas taip pat ir realus materialaus pasaulio įvykis, draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu sukėlęs negautų pajamų nuostolius, kurie nesusiję su trečiųjų asmenų mirtimi, sužeidimu ar sveikatos pakenkimais bei su tretiesiems asmenims priklausančio turto sugadinimu arba sunaikinimu, ir kai pagal galiojančius civilinę atsakomybę reguliuojančius įstatymus reikalavimas atlyginti dėl to atsiradusių žalų yra pareiškiamas draudėjui. Tokiu atveju yra privalomai daromi atitinkami įrašai asmens civilinės atsakomybės draudimo liudijime (polise).

2.1.2. Šių taisyklių 2.1 aiškinamas taip, kad draudimo sutarties galiojimo metu atsitikęs draudžiamasis įvykis, sąlygojęs žmonių mirtį, sužeidimus ar sveikatos pakenkimus arba turto sugadinimą ar sunaikinimą, traktuojamas ne kaip priežastis, o kaip pasekmė.

2.2. Apdraudžiama draudėjo asmens civilinė atsakomybė (pasirenkant „idealųjį“ arba „optimalųjį“ variantą):

„Idealusis“ variantas (taisyklių 2.2.1-2.2.9 papunkčiai):

2.2.1. dėl privataus asmens keliamo kasdieninio gyvenimo pavojų, išskyrus žalą, susijusią su darbinės, profesinės veiklos, tarnybos (taip pat ir garbės tarnybos), atsakingos veiklos visų rūšių susivienijimuose ir/ar organizacijose vykdymo;

2.2.2. dėl šeimos ir namų ūkio vadovo (t.y. mažamečių vaikų globojimo ir priežiūros, taip pat laikino svetimų vaikų globojimo) veiklos;

2.2.3. dėl namų ūkyje dirbančių asmenų darbdavio veiklos, išskyrus draudėjo namų ūkyje dirbančių asmenų sužalojimą, sveikatos pakenkimą ir/ar mirtį, jei tą sąlygojo darbinė veikla draudėjui;

2.2.4. dėl draudėjo nuosavybėje ar kitokiame teisėtame valdyme esančio vieno ar kelių butų (taip pat atostogoms skirtų butų), esančių Lietuvos teritorijoje, kurie skirti tik draudėjo ir kartu apdraustų asmenų gyvenimui (t.y. ne nuomojimo, kitokių pajamų gavimo ar kitiems tikslams), o taip pat draudėjo nuosavybėje esančio šio nekilnojamojo turto, kuris skirtas tik draudėjo ir kartu apdraustų asmenų gyvenimui (t.y. ne nuomojimo, kitokių pajamų gavimo ar kitiems tikslams):

- Lietuvos Respublikos ribose esančio gyvenamo namo vienai šeimai,
- Lietuvos Respublikos ribose esančio poilsiui skirto namo, kartu su jiems priklausančiais garažais ir sodais, įskaitant kolektyvinius sodus, bei šiame bute ar name esančio namų turto valdymo.

Taip pat apdraudžiama draudėjo asmens civilinė atsakomybė:

2.2.5. kaip dviratininko;

2.2.6. kaip sportininko (kaip laisvalaikio praleidimo forma), išskyrus medžioklę ir buriavimą;

2.2.7. kaip naminių gyvūnų saugotojo ar laikytojo, taip pat bičių ir mažų prijaukintų gyvūnų, išskyrus šunis, roplius ir nariuotakojus, o taip pat išskyrus galvijus, arklius, kitus jodamuosius ir kinkomuosius gyvulius bei gyvulius, laikomus žemės ūkio ar verslo tikslais;

2.2.8. Kartu apdraudžiama asmens civilinė atsakomybė

- apdraustojo asmens sutuoktinio;
- jų nepilnamečių nesusituokusių vaikų; pilnamečių vaikų asmens civilinė atsakomybė apdrausta tik tuomet, jei jie mokosi vidurinėje mokykloje ir negauna pajamų iš darbinės, profesinės veiklos ar bet kokio verslo vykdymo,
- draudėjo namų ūkyje dirbančių asmenų, kai jų civilinė atsakomybė kyla dėl jų darbinės veiklos draudėjui, o žala padaroma tretiesiems asmenims, tačiau ne draudėjui.

2.2.9. Kartu apdraudžiama asmens civilinė atsakomybė dėl žalos, padarytos išsinuomotoms gyvenamoms patalpoms. Draudimo suma tokios žalos atveju yra 7.250,- EUR vienam draudžiamajam įvykiui ir už visus draudžiamuosius įvykius per vienerius draudimo metus.

Žalą padarius išsinuomotoms patalpoms, neapdraudžiama nuo pretenzijų dėl:

- turto nusidėvėjimo, susidėvėjimo ir per didelio apkrovimo;
- žalos, padarytos šildymo prietaisams, mašinoms, katilams ir karšto vandens paruošimo įrengimams bei dujų ir elektros prietaisams;
- stiklo dužimo;
- dėl visų patalpoje esančių kilnojamų daiktų sugadinimo, sunaikinimo, praradimo.

„Optimalusis“ variantas (taisyklių 2.2.10-2.2.11):

2.2.10. dėl draudėjo nuosavybėje esančio šio nekilnojamojo turto:

- vieno ar kelių butų (taip pat atostogoms skirtų butų), esančių Lietuvos Respublikoje,
- Lietuvos Respublikos ribose esančio gyvenamo namo vienai šeimai,
- Lietuvos Respublikos ribose esančio poilsiui skirto namo, jei nurodytas nekilnojamas turtas naudojamas tiktai draudėjo ir kartu apdraustų asmenų gyvenimui (t.y. ne nuomojimo, kitokių pajamų gavimo ar kitiems tikslams), kartu su jiems priklausančiais garažais ir sodais,

bei šiame bute ar name esančio namų turto eksploataavimo.

2.2.11. Kartu apdraudžiama asmens civilinė atsakomybė

- apdraustojo asmens sutuoktinio;
- jų nepilnamečių nesusituokusių vaikų; pilnamečių vaikų asmens civilinė atsakomybė apdrausta tik tuomet, jei jie mokosi vidurinėje mokykloje ir negauna pajamų iš darbinės, profesinės veiklos ar bet kokio verslo vykdymo.

2.3. Kai draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu pakinta draudėjui priklausanti objektų savybės ar kiekis, atsiranda nauja rizika ar kitaip pasikeičia informacija, kurią draudėjas suteikė draudikui prieš sudarydamas draudimo sutartį, dėl šių pakitusių veiksmų atsiradę įvykiai bus laikomi draudžiamaisiais tik tuomet, jeigu bus įvykdyti šių taisyklių 9.2. reikalavimai (žr. 9 skyrių „Draudimo rizikos pokyčiai ir jų pasekmės“).

3. Neapdraudžiama rizika; nedraudžiamieji įvykiai; atvejai, kuriais draudimo išmoka nėra mokama

3.1. Jeigu civilinės atsakomybės draudimo sutartyje nėra aiškiai nustatyta kitaip, draudžiamaisiais įvykiais nelaikomi atvejai, kai:

3.1.1. tretieji asmens reikalauja atlyginti draudėjo padarytą žalą, remdamiesi sutarčių ar susitarimų nuostatomis, kiek tos nuostatos savo apimtimi viršija galiojančių civilinę atsakomybę reguliuojančių įstatymų reikalavimus;

3.1.2. tretieji asmens reikalauja atlyginti žalą dėl sutarties neįvykdymo ar netinkamo vykdymo (sutartinė atsakomybė);

3.1.3. tretieji asmens reikalauja atlyginti žalą, kurios atsiradimo vieta yra užsienio valstybėje;

3.1.4. trečiųjų asmenų reikalavimas pareikštas arba nagrinėjamas Jungtinių Amerikos Valstijų ar Kanados teritorijoje ar teritorijoje, priklausančioje Jungtinių Amerikos Valstijų ar Kanados teismų jurisdikcijai ar kitokiū būdu susijęs su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis ar Kanada;

3.1.5. tretieji asmens reikalauja atlyginti negautas pajamas arba nuostolius dėl jiems priklausančio turto prekinės vertės sumažėjimo;

3.1.6. trečiųjų asmenų reikalavimas atlyginti žalą susijęs su draudėjo veikla, susijusia su daug energijos turinčiais jonizuojančiais spinduliais (pvz.: alfa, beta ir gama spinduliais, sklindančiais iš radioaktyvių medžiagų bei neutronais arba spinduliais, suformuotais dalelių greitintuvuose), o taip pat su lazerio arba mazerio panaudojimu;

3.1.7. tretieji asmens reikalauja atlyginti žalą dėl jiems priklausančio turto sugadinimo ar sunaikinimo, jeigu ta žala atsirado dėl ilgalaikio (tęstinio) temperatūros, dujų, garų, dūmų, drėgmės ar kritulių (pvz.: suodžių, dulkių ir pan.) sklaidimo ir jo sukulto poveikio (staigus

ar tęstinio); taip pat jeigu žala atsirado dėl žemės sklypo nusėdimo, žemės nuošliaužų, pastatų arba jų dalių nusėdimo, vandens telkinio potvynių arba dirvožemio svyravimų kalant poliuis; o taip pat, kai tretieji asmenys reikalauja atlyginti žalą dėl jiems priklausančio turto sugadinimo ar sunaikinimo, jeigu ta žala atsirado dėl vibracijos poveikio;

3.1.8. tretieji asmenys pareiškia reikalavimą dėl žalos, kurią draudėjas padarė valdydamas, naudodamasis arba disponuodamas visų rūšių motorinėmis sausumos, vandens ar oro transporto priemonėmis;

3.1.9. tretieji asmenys reikalauja atlyginti draudėjo padarytą žalą gamtinei aplinkai, taip pat kitokius nuostolius tretiesiems asmenims, kuriuos sąlygojo žemės, oro, vandens užteršimas ar kitoks žalingas gamtinės aplinkos pakeitimas, o taip pat ir triukšmas. Žala gamtinei aplinkai yra laikomas žemės, vandens ir oro natūralaus stovio pasikeitimas;

3.1.10. tretieji asmenys pareiškia reikalavimą dėl žalos, kurią draudėjas padarė dalyvaudamas arba ruošdamasis dalyvauti (treniruodamasis) arklų, dviračių, motociklų ar automobilių lenktynėse, bokso, imtynių ar kovinių sporto šakų varžybose;

3.1.11. tretieji asmenys pareiškia reikalavimą dėl dirbamai žemei padarytos žalos, kai tą žalą padaro draudėjo žinioje esantys ganomieji gyvuliai;

3.1.12. trečiųjų asmenų reikalavimą atlyginti žalą sukėlė bet koks draudėjo poveikis laukiniams gyvūnams;

3.1.13. tretieji asmenys reikalauja atlyginti draudėjo padarytą žalą turtui, kurį draudėjas buvo išsinuomojęs, pasiskolinęs, įgijęs panaudodamas, pasaugos sutarčių ar kitokių sutarčių ar susitarimų pagrindu (išskyrus išsinuomotas gyvenamąsias patalpas „idealiojo“ draudimo varianto atveju), o taip pat, kai žalą trečiųjų asmenų turtui draudėjas padarė, tiesiogiai naudodamas tą turtą savo veikloje (pvz.: apdorodamas, remontuodamas, perveždamas, tikrindamas ir pan.); nekilnojamojo turto atžvilgiu ši nuostata galioja tik tuomet, kai tas turtas arba jo dalys buvo tiesioginės draudėjo veiklos objektas;

3.1.14. tretieji asmenys reikalauja žalos atlyginimo dėl to, kad draudėjas padarė žalą turtui, kurį draudėjas valdė neteisėtai arba nesąžiningai;

3.1.15. tretieji asmenys reikalauja atlyginti žalą, kurią tiesiogiai arba netiesiogiai sąlygojo:

- vidaus neramumai, bruzdėjimai, karo veiksmai, nusikalstamos veikos, valstybinės valdžios ar vietos savivaldos institucijų sprendimai, streikai (Lietuvos Respublikoje),
- draudėjo dalyvavimas kariniuose mokymuose, dalyvavimas atliekant karines užduotis, dalyvavimas policijos dalinių veiksmuose, arba panašiose organizacijose;

3.1.16. reikalavimą dėl žalos turtui pareiškia asmuo, kuris patyrė žalą dėl jam priklausančių gyvulių užsikrėtimo draudėjo laikomų arba parduotų gyvulių (žvėrių) liga;

3.1.17. draudėjo civilinė atsakomybė yra susijusi su asbestu;

3.1.18. tretieji asmenys dėl prarasto darbingumo reikalauja iš draudėjo mokėti jiems darbo užmokestį, pensiją, atlyginti gydymosi išlaidas, suteikti kitokį socialinį aprūpinimą, kai darbo užmokestis, pensija, gydymosi išlaidos jam jau buvo atlygintos socialinio draudimo arba nukentėjusiems tretiesiems asmenims buvo suteiktas kitoks socialinis aprūpinimas;

3.1.19. kai draudėjas ir/ar apdraustasis žalą padarė apsvaigęs nuo alkoholio arba apsvaigęs nuo narkotinių ar psichotropinių medžiagų;

3.1.20. tretieji asmenys reikalauja atlyginti žalą, kurią draudėjas galėjo protingai numatyti, atsižvelgdamas į savo veikos (veikimo, neveikimo) pobūdį, pasekmes ir aplinkybes (t.y. dėl draudėjo didelio neatsargumo). Tuo atveju, jei draudimo sutartyje šalys susitaria, kad tokie atvejai yra laikomi draudžiamuoju įvykiu, draudikas, išmokėjęs draudimo išmoką, įgyja teisę išreikalauti išmokėtą sumą iš draudėjo ar apdraustojo;

3.1.21. tretieji asmenys reikalauja atlyginti bet kokią žalą, nuostolius ir išlaidas, kurios yra tiesiogiai ar netiesiogiai sąlygotos arba susijusios su sekančiais įvykiais, neatsižvelgiant į tai, kad žalos, nuostolių, išlaidų atsiradimui ar jų dydžiui galėjo turėti įtakos kitos priežastys ir aplinkybės:

- a) karas, invazija, agresija, priešiški užsienio jėgų veiksmai, karinio pobūdžio veiksmai (nepriklausomai nuo to, ar buvo paskelbtas karas, ar ne), pilietinis karas, maištas, revoliucija, sukilimas, vidaus neramumai, pasiekę sukilimo, karinės arba neteisėtos jėgos panaudojimo mastą;
- b) bet kokio pobūdžio teroristiniai aktai.

Šiose taisyklėse terorizmo sąvoka reiškia pavojaus daugelio žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui arba infrastruktūros objektams sukėlimą panaudojant arba grasinant panaudoti jėgą (pvz.: sprogdinant, padegant, paskleidžiant radioaktyvias, biologines ar chemines kenksmingas medžiagas, preparatus ar mikroorganizmus ir pan.), siekiant politinių, religinių, ideologinių, etninių ar panašių tikslų, tame tarpe ir turint tikslą paveikti ar įbauginti organizaciją, vyriausybę ir/ar visuomenę ar jos dalį. Pagal šią išlygą neatlyginama taip pat žala, nuostoliai arba išlaidos, sukeltos arba susijusios su reaguojimu, kelio užkirtimu ar nuslopiniu a) ir b) papunkčiuose nurodytų veiksmų ir įvykių;

3.1.22. tretieji asmenys reikalauja atlyginti žalą, susijusią su paties draudėjo ar kitų asmenų, tačiau draudėjo pavedimu ir/arba jo interesais ir/ar jo naudai vykdomais statybos ir/ar remonto darbais;

3.1.23. tretieji asmenys reikalauja atlyginti finansinius nuostolius, kurie tiesiogiai nesulaužė su draudėjo civiline atsakomybe dėl daiktų sugadinimo ir/ar sunaikinimo bei žala asmens sveikatai, gyvybei ir/ar nekykla kaip daiktų sugadinimo ir/ar sunaikinimo bei žalos asmens sveikatai, gyvybei pasekmė, įskaitant, tačiau neapsiribojant patentų, prekės ženklo ar kitų intelektualinės nuosavybės teisių pažeidimu, profesinės veiklos (pavyzdžiui, advokato, notaro, draudimo brokerio, architekto ar kitokios profesinės veiklos) vykdymu ir/ar veikla (veikimu, neveikimu) kaip įmonės valdymo ar kontrolės organas (institucija) ar jo (jos) dalis;

3.1.24. tretieji asmenys reikalauja atlyginti žalą, padarytą pinigams (banknotams ir monetoms), vertybiniais popieriais ir kitokiems skolos ar kredito dokumentams.

3.2. Draudimo išmoka nėra mokama:

3.2.1. kai draudžiamasis įvykis įvyko dėl draudėjo ar apdraustojo tyčios, išskyrus jei tyčiniai veiksmai ar neveikimas yra socialiai vertingi (būtinoji gintis, pilietinės pareigos atlikimas ir kt.), arba kai draudėjo ar apdraustojo veika (veikimas ar neveikimas) užtraukia jam baudžiamąją atsakomybę;

3.2.2. kai reikalavimą atlyginti žalą pareiškia draudėjo šeimos nariai, vedantys su juo bendrą ūkį arba asmenys, kurių civilinė atsakomybė apdrausta pagal tą pačią civilinės atsakomybės draudimo sutartį. Prie šeimos narių priskiriami tėvai, sutuoktiniai ir vaikai, įtėviai ir įvaikiai, patėviai, podukros ir posūniai, seneliai ir anūkai, broliai ir seserys, globėjai ir globotiniai, asmenys, kuriems paskirta rūpyba, ir rūpintojai;

3.2.3. kai pretenzijos dėl žalos atlyginimo reiškiamos tarp keleto tos pačios civilinės atsakomybės draudimo sutarties draudėjų arba tarp draudėjo (draudėjų) ir kartu apdrausto asmens (apdraustų asmenų);

3.2.4. kai neveiksnių arba ribotai veiksnų asmenų globėjai arba rūpintojai pareiškia reikalavimą atlyginti žalą, padarytą jų globojamų arba rūpybos reikalingų asmenų;

3.2.5. jeigu draudžiamasis įvykis įvyko dėl to, kad draudėjas per nustatytą laikotarpį nepašalino ypač pavojingų aplinkybių, kurias pašalinti teisėtai reikalavo draudikas. Aplinkybė, dėl kurios kilo žala, iš karto laikoma ypač pavojinga;

3.2.6. kitais Lietuvos Respublikos įstatymų numatytais atvejais.

3.3. Draudimo apsauga negalioja draudėjo civilinei atsakomybei dėl sutartyse ir teisės aktuose numatytų baudų, netesybų arba kitų panašaus pobūdžio sankcijų.

4. Asmens civilinės atsakomybės draudimo objektas

4.1. Civilinės atsakomybės draudimo objektas yra turiniai interesai, susiję su draudėjo padaryta žala fizinio asmens turtui ar tam fiziniam asmeniui, taip pat žala, padaryta juridiniam asmeniui.

4.2. Atsitikus draudžiamajam įvykiui, draudikas, vadovaudamasis šiomis taisyklėmis ir pagal civilinės atsakomybės draudimo liudijimą (polisą), atlygina tretiesiems asmenims padarytą žalą, kurią pagal galiojančius civilinės atsakomybės įstatymus turėtų atlyginti draudėjas.

5. Asmens civilinės atsakomybės draudimo galiojimas erdvės, laiko ir asmenų atžvilgiu. Laikinoji draudimo apsauga

5.1. Asmens civilinės atsakomybės draudimas galioja visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje. Draudėjui ir draudikui susitarus draudimo galiojimas erdvės atžvilgiu gali būti išplėstas. Tokiu atveju yra privalomai daromi atitinkami įrašai asmens civilinės atsakomybės draudimo liudijime (polise).

5.2. Visais atvejais draudimo sutarties įsigaliojimas yra siejamas su visos ar pirmos draudimo įmokos sumokėjimu, t.y. draudimo sutartis įsigalioja tik po to, kai draudėjas sumoka visą ar pirmą draudimo įmoką, neatsižvelgiant į tai, ar draudimo sutartyje numatyta, kad visa ar pirma draudimo įmoka privalo būti sumokėta sutarties sudarymo dieną, ar sutartyje yra numatytas vėlesnis visos ar pirmos draudimo įmokos sumokėjimo terminas:

5.2.1. Jeigu draudimo sutartyje yra numatyta, kad visa ar pirma draudimo įmoka privalo būti sumokėta draudimo sutarties sudarymo dieną, ir draudėjas tinkamai įvykdo prievolę mokėti draudimo įmoką (t.y. nurodytu terminu ir mokėjimo būdu sumoka visą ar pirmą draudimo įmoką), tai draudimo sutartis įsigalioja nuo sutartyje nurodyto numatomo draudimo laikotarpio pradžios dienos ir valandos, o draudimo apsauga yra taikoma tik po draudimo sutarties įsigaliojimo įvykusiems draudžiamiesiems įvykiams;

5.2.2. Jeigu draudimo sutartyje yra numatyta, kad visa ar pirma draudimo įmoka privalo būti sumokėta vėliau nei draudimo sutarties sudarymo dieną, ir draudėjas tinkamai įvykdo prievolę mokėti draudimo įmoką (t.y. nurodytu terminu ir mokėjimo būdu sumoka visą ar pirmą draudimo įmoką), tai draudimo sutartis įsigalioja nuo draudimo įmokos sumokėjimo momento, o draudimo apsauga yra taikoma ir draudžiamiesiems įvykiams, apie kuriuos draudimo sutarties šalys nežinojo sudarydamos draudimo sutartį, įvykusiems nuo sutartyje nurodytos numatomos draudimo laikotarpio pradžios dienos ir valandos iki sutarties įsigaliojimo momento (t.y. draudimo apsauga yra taikoma retroaktyviai);

5.2.3. Jeigu draudėjas sumoka visą ar pirmą draudimo įmoką, praleidęs draudimo sutartyje numatytą įmokos sumokėjimo terminą, tai neatsižvelgiant į tai, ar draudimo įmoka privalo būti sumokėta sutarties sudarymo dieną, ar sutartyje buvo numatytas vėlesnis jos sumokėjimo terminas, draudimo sutartis įsigalioja tik nuo 3 kalendorinės dienos, einančios po draudimo įmokos sumokėjimo, 00 valandų, o draudimo apsauga yra taikoma tik po draudimo sutarties įsigaliojimo įvykusiems draudžiamiesiems įvykiams;

5.2.4. Visais šio straipsnio 5.2., 5.2.1.–5.2.3. punktuose numatytais atvejais draudimo apsauga pradedama taikyti ne anksčiau kaip draudimo sutartyje nurodyta numatomo draudimo laikotarpio pradžia.

5.3. Asmens civilinės atsakomybės draudimo sutartis sudaroma laikotarpiui, kuris nurodomas draudimo liudijime (polise).

5.4. Atskirame draudiko rašte gali būti nurodoma, kad draudikas suteikia draudėjui laikinąją draudimo apsaugą, kol nėra baigtas rizikos įvertinimas arba nėra galutinai susitarta dėl draudimo įmokos dydžio. Laikinoji draudimo apsauga pasibaigia nuo to momento, kai draudikas nustato draudimo rizikos laipsnį, kai šalys susitaria dėl draudimo įmokos dydžio arba nuo momento, nurodyto draudiko rašte. Laikinosios draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu taikomos visos šių taisyklių nuostatos, reglamentuojančios draudėjo ir draudiko statusą bei draudimo apsaugos apimtį.

5.5. Jeigu asmens civilinės atsakomybės draudimo liudijimu (polisu) be draudėjo yra apdraudžiami ir kiti asmenys, tai visos nuostatos, kuriose yra minimas draudėjas, atitinkamai taikomos ir tiems asmenims.

5.6. Šiose taisyklėse ir draudimo liudijime (polise) numatytais teisėmis naudojasi vien tik draudėjas. Draudėjas ir asmenys, kurių civilinė atsakomybė apdrausta pagal tą pačią asmens civilinės atsakomybės draudimo sutartį, privalo vykdyti draudimo sutartimi nustatytas pareigas ir yra atsakingi už tinkamą pareigų vykdymą.

5.7. Civilinės atsakomybės draudimo sutarties nuostatos netaikomos, jeigu draudėjas arba asmenys, kurių civilinė atsakomybė apdrausta pagal tą pačią civilinės atsakomybės draudimo sutartį, pareiškia tokias pretenzijas tarpusavyje.

5.8. Draudėjo mirties atveju draudimo apsauga galioja sutuoktiniui ir/arba jų nesusituokusiems vaikams iki eilinės draudimo įmokos mokėjimo datos. Jeigu eilinę draudimo įmoką sumoka sutuoktinis, tai jis tampa draudėju.

6. Asmens civilinės atsakomybės draudimo sumos ir išskaita

6.1. Asmens civilinės atsakomybės draudimo suma yra nustatoma draudimo sutarties šalių susitarimu. Ja yra apibrėžiama draudimo sutartimi draudžiamų turinių draudėjo interesų maksimali vertė. Draudikui išmokėjus draudimo išmoką dėl nuostolių, lygių draudimo sumos daliai, draudiko prievolė lieka galioti iki draudimo sutarties termino pabaigos likusiai draudimo sumos daliai. Draudikui išmokėjus draudimo išmoką (išmokas) dėl nuostolių, lygių draudimo sumai, draudiko prievolės pagal tokią draudimo sutartį pasibaigia.

6.2. Jeigu asmens civilinės atsakomybės draudimo liudijime (polise) nenurodomos kitos sumos, tai:

- a) draudimo suma „idealiajam“ draudimo variantui yra 5.800,- EUR bendrai žmonių sužalojimo ir/ar žuvimo (išskyrus atvejus, kai draudėjo civilinė atsakomybė kyla dėl trečiųjų asmenų užkrėtimo (užsikrėtimo) draudėjo ar draudėjo laikomų arba parduotų gyvulių (žvėrių) liga) bei daiktų sugadinimo ir/ar sunaikinimo vieno draudžiamąjį įvykių atveju ir už visus draudžiamuosius įvykius per vienerius draudimo metus bendrai;
- b) draudimo suma „optimaliajam“ draudimo variantui yra 2.900,- EUR bendrai žmonių sužalojimo ir/ar žuvimo (išskyrus atvejus, kai draudėjo civilinė atsakomybė kyla dėl trečiųjų asmenų užkrėtimo (užsikrėtimo) draudėjo ar draudėjo laikomų arba parduotų gyvulių (žvėrių) liga) bei daiktų sugadinimo ir/ar sunaikinimo vieno draudžiamąjį įvykių atveju ir už visus draudžiamuosius įvykius per vienerius draudimo metus bendrai;
- c) Jei asmens civilinės atsakomybės draudimo liudijime (polise) nenurodoma kita draudimo suma, tai draudėjo civilinės atsakomybės dėl trečiųjų asmenų užkrėtimo (užsikrėtimo) draudėjo ar draudėjo laikomų arba parduotų gyvulių (žvėrių) liga atveju sublimitas draudimo liudijime (polise) nurodytoje draudimo sumoje yra 150,- EUR. Draudėjo ir draudiko susitarimu gali būti nustatomos draudimo sumos tiems atvejams, kai trečiųjų asmenų reikalavimas atlyginti žalą yra pareiškiamas dėl tų asmenų negautų pajamų arba jiems priklausančio turto prekinės vertės sumažėjimo. Tokiais atvejais yra privalomai daromi atitinkami įrašai asmens civilinės atsakomybės draudimo liudijime (polise);
- d) Jei asmens civilinės atsakomybės draudimo liudijime (polise) nenurodoma kita draudimo suma, tai sublimitas draudimo liudijime (polise) nurodytoje draudimo sumoje neturtinės žalos atveju yra 10% draudimo sumos, nustatytos vienam draudžiamajam įvykiui ir už visus draudžiamuosius įvykius per vienerius draudimo metus bendrai.

6.3. Draudimo sumos dydžiu yra ribojama didžiausia draudimo išmoka tam tikrai žalos rūšiai kiekvieno draudžiamąjį įvykių atveju ir už visus draudžiamuosius įvykius per draudimo laikotarpį bendrai. Tai reiškia, kad draudikas, atsitikus draudžiamajam įvykiui, patenkins pagrįstus ir teisėtus trečiųjų asmenų reikalavimus sumai, neviršijančiai nustatytos draudimo sumos.

6.4. Draudėjo ir draudiko susitarimu civilinės atsakomybės draudimo liudijime (polise) yra nustatomas besąlyginės išskaitos dydis. Išskaita – tai suma, kurią kiekvieno draudžiamąjo įvykio atveju apmoka pats draudėjas ir draudiko atsakomybė kiekvieno draudžiamąjo įvykio atveju lygi nuostolio dydžiui, atėmus išskaitą. Išskaita gali būti išreikšta absoliučiu skaičiumi ir/arba procentais nuo nuostolio dydžio.

7. Ikisutartinės draudėjo ir draudiko teisės bei pareigos

7.1. Draudikas turi teisę reikalauti iš asmens, ketinančio sudaryti draudimo sutartį, pateikti reikalingą informaciją apie pageidaujimą apdrausti riziką ir pageidaujamas apdrausti asmenis, draudimo galiojimo ribas, draudimo sumas, pageidaujimą draudimo apimtį ir kitas aplinkybes, galinčias turėti įtakos draudimo rizikos įvertinimui.

7.2. Draudikas privalo suteikti draudėjui informaciją apie draudiko pavadinimą, draudiko įmonės rūšį, adresą, draudiko padalinio ar draudiko atstovo adresą (jei draudimo sutartis sudaroma ne draudiko buveinėje), iš draudimo sutarties kylančių ir su ja susijusių ginčų sprendimo tvarką, draudiko elgesį, kai draudėjas pažeidžia draudimo sutarties sąlygas, galimus draudimo rizikos padidėjimo atvejus, draudimo sutarčiai taikomą teisę, draudimo sutarties nutraukimo sąlygas ir būdus, nedraudžiamuosius įvykius ir kitus atvejus, kai draudikas turi teisę atsakyti mokėti arba sumažinti draudimo išmoką, o taip pat supažindinti draudėją su Asmens civilinės atsakomybės draudimo taisyklėmis ir išduoti Asmens civilinės atsakomybės draudimo taisyklių kopiją arba elektroninės draudimo sutarties atveju, pateikti nuorodą į draudiko internetinę svetainę, kurioje draudimo taisyklės paskelbtos.

8. Asmens civilinės atsakomybės draudimo įmokos apskaičiavimo ir mokėjimo pagrindai; terminai ir pasekmės dėl jų nesilaikymo; mokėjimų valiuta

8.1. Asmens civilinės atsakomybės draudimo įmoka yra apskaičiuojama pagal apdraudžiamų asmenų skaičių, pasirinktą draudimo variantą, draudimo sumą, besąlyginę išskaitą, draudimo teritoriją, papildomų rizikų buvimą.

8.2. Apskaičiuojant draudimo įmoką pagal 8.1 punktą, ji gali būti koreguojama, atsižvelgiant į drausmingumo kategorijas.

8.3. Drausmingumo ar nedrausmingumo kategorija siejama su draudimo sutartimi. Šių taisyklių prasme drausmingumu yra vadinamas draudžiamųjų įvykių nebuvimas per draudimo metus.

8.4. Yra 5 drausmingumo kategorijos nuo T1 iki T5, 0 kategorija bei 5 nedrausmingumo kategorijos nuo N1 iki N5.

8.5. Draudėjui, pirmą kartą pagal šias taisykles sudarančiam asmens civilinės atsakomybės draudimo sutartį, suteikiama 0 kategorija.

8.6. Draudimo įmokos mokėjimo pagrindas yra draudimo ir draudėjo sudaryta draudimo sutartis.

8.7. Draudimo įmokos mokėjimo tvarka:

8.7.1. Pasirašęs draudimo sutartį, draudėjas privalo sumokėti metinę draudimo įmoką arba jos pirmąją dalį iki sutartyje numatytų įmokos mokėjimo terminų.

8.7.2. Draudėjas gali pasirinkti draudimo įmokos mokėjimo būdą – mokėti metinę draudimo įmoką iš karto arba dalimis. Jei pasirenkamas draudimo įmokos mokėjimas dalimis, tai priklausomai nuo mokėjimo būdo draudimo įmokos dalimis gali būti taikomas priedas:

- a) mokant kas pusmetį – 3 %,
- b) mokant kas ketvirtį – 5 %.

8.7.3. Jeigu yra sutarta metinę draudimo įmoką mokėti dalimis, tai:

- a) visos kitos po pirmosios draudimo įmokos dalies įmokos dalys yra laikomos atidėtomis draudimo įmokos dalimis, nes jų mokėjimas atidedamas iki sutartyje numatyto mokėjimo termino;
- b) draudikas gali nedelsiant pareikalauti sumokėti atidėtas einamųjų draudimo metų draudimo įmokų dalis, jeigu draudėjas laiku nesumoka visos arba dalies atidėtos draudimo įmokos

dalies. Tokiu atveju draudikas įgyja teisę vienašališkai išsiųsti draudėjui pranešimą apie draudimo įmokos mokėjimo būdo pakeitimą, kuris tampa privalomu draudėjui.

8.7.4. Draudėjui nesumokėjus atidėtos draudimo įmokos ar jos dalis dalies draudimo sutartyje nustatytu terminu arba ją sumokėjus tik iš dalies, draudikas praneša draudėjui raštu, kad po 15 kalendorinių dienų nuo pranešimo apie nesumokėtą draudimo įmoką išsiuntimo draudėjui draudimo apsauga bus sustabdyta, o po 30 kalendorinių dienų nuo šio pranešimo išsiuntimo-draudimo sutartis pasibaigs. Ši taisyklių sąlyga netaikoma nesumokėjus visos ar pirmos draudimo įmokos, kadangi visais atvejais draudimo sutarties įsigaliojimas yra siejamas su visos ar pirmos draudimo įmokos sumokėjimu.

8.7.5. Jeigu draudėjas sumoka draudimo įmoką laikotarpiu nuo draudimo apsaugos sustabdymo iki jos pasibaigimo, nurodyto šio straipsnio 8.7.4 punkte, draudimo apsauga bus atnaujinta nuo 3 (trečios) kalendorinės dienos, einančios po įmokos sumokėjimo, 00 val.

8.8. Draudimo įmoka ir draudimo suma draudimo liudijime gali būti nurodoma nacionaline ir/ar užsienio valiuta. Draudimo įmokos ir išmokos gali būti mokamos nacionaline ir/ar užsienio valiuta, jeigu tai neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams. Metinė draudimo įmoka perskaičiuojama į nacionalinę valiutą mokėjimo dienos oficialiu valiutos kursu.

9. Draudimo rizikos pokyčiai ir jų pasekmės

9.1. Draudimo rizikos padidėjimu vadinami tie atvejai, kai padidėja skaitmeninė išraiška kriterijų, galinčių būti draudimo įmokos apskaičiavimo pagrindu (pavyzdžiui, padidėja asmenų, kurių civilinė atsakomybė apdraudžiama pagal tą pačią draudimo sutartį, skaičius). Padidėjimu vadinami ir tie atvejai, kai draudėjo gyvenime arba veikloje atsiranda nauja draudimo rizika. Draudimo rizikos padidėjimu nelaikomi atvejai, kai padidėja draudėjo šeimos narių (pagal šių taisyklių 2.2.8) skaičius, išskyrus atvejus, kai draudėjo šeima padidėja iki šešių ir daugiau asmenų. Jei draudėjo šeima sudaro šeši ir daugiau asmenų, kurie apdraudžiami pagal tą pačią asmens civilinės atsakomybės draudimo sutartį, už šeštą ir tolesnį šeimos narį yra nustatoma papildoma draudimo įmoka, kuri sudaro 20% metinės draudimo įmokos pagal draudėjo asmens civilinės atsakomybės draudimo sutarties sąlygas.

9.2. Iš esmės pasikeitus draudimo sutartyje numatytais aplinkybėms, dėl kurių padidėja arba gali padidėti draudimo rizika, draudėjas privalo tuoj pat, kai tik sužinojo apie draudimo rizikos pasikeitimus, bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo sužinojimo dienos pranešti apie tai draudikui. Draudikas, kuriam buvo pranešta apie draudimo rizikos padidėjimą, turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba padidinti draudimo įmoką (premiją). Jeigu draudėjas tokiu atveju nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos (premijos), draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms. Jeigu draudėjas nepraneša apie draudimo rizikos padidėjimą per nustatytus terminus, draudikas turi teisę reikalauti nutraukti sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos draudimo įmokos (premija). Tačiau draudikas neturi teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį, jeigu išnyko aplinkybės, galėjusios sukelti draudimo rizikos padidėjimą.

9.3. Draudimo įvykiams, atsiradusiems dėl padidėjusios draudimo rizikos galioja 6.2. ir 2.2. nurodytos draudimo sumos, jeigu asmens civilinės atsakomybės draudimo liudijime (polise) padidėjusiai draudimo rizikai nenurodomos kitos sumos.

9.4. Išnykus apdraustai rizikai, draudėjas atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo įmokas už tą riziką nuo jos išnykimo dienos. Apie apdraustos rizikos išnykimą draudėjas privalo per vieną mėnesį informuoti draudiką. Šiuo atveju draudėjui grąžinama draudimo įmoka už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką.

9.5. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu iš esmės pasikeičia draudimo sutartyje nustatytos aplinkybės, dėl kurių sumažėja ar gali sumažėti draudimo rizika, draudėjas dėl draudimo rizikos sumažėjimo turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką (premiją). Jeigu draudikas tokiu atveju nesutinka

pakeisti draudimo sutarties sąlygų arba sumažinti draudimo įmokos (premijos), draudėjas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms.

10. Bendrosios draudėjo ir draudiko pareigos draudimo sutarties galiojimo metu

- 10.1. Draudėjas privalo:
  - a) laiku mokėti draudimo įmokas;
  - b) laikytis teisinių normų, žinybinių arba sutartų saugumo priemonių.
- 10.2. Draudikas privalo:
  - a) išduoti draudėjui draudimo liudijimą (polisą) bei Asmens civilinės atsakomybės draudimo taisyklių kopiją arba, elektroninės draudimo sutarties atveju, pateikti nuorodą į draudiko internetinę svetainę, kurioje draudimo taisyklės paskelbtos;
  - b) atsitikus draudžiamajam įvykiui, mokėti draudimo išmokas;
  - c) draudėjui pareikalavus ir apmokėjęs, išduoti draudimo liudijimo dublikatą ar kitus draudimo sutarties sudarymą patvirtinančius dokumentus;
  - d) neskelbti apie draudėją ar kitus asmenis informacijos, gautos vykdam draudimo sutartis, išskyrus Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais;
  - e) sumažėjus draudimo rizikai, pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką (premiją).

11. Draudėjo pareigos draudžiamąjį įvykiu atveju

11.1. Apie kiekvieną draudžiamąjį įvykiu draudėjas nedelsiant (per 24 val.) žodžiu, o papildomai išsamiai per 3 (tris) kalendorines dienas privalo raštu informuoti draudiką. Jeigu tretieji asmenys dėl draudėjo padarytos žalos kreipiasi į teismą, apie tai draudėjas privalo nedelsdamas informuoti draudiką papildomai raštu net ir tuo atveju, kai apie patį draudžiamąjį įvykiu jau yra pranešta.

11.2. Draudėjas, gavęs trečiųjų asmenų pretenzijas, privalo per 3 (tris) kalendorines dienas raštu apie tai informuoti draudiką.

11.3. Įvykius draudžiamajam įvykiu, draudėjas turi imtis jam prieinamų protingų priemonių galimai žalai išvengti ar jai sumažinti ir laikytis draudiko nurodymų, jeigu tokie nurodymai buvo duoti. Būtinai išlaidas draudėjo turėtas stengiantis išvengti žalos ar ją mažinant arba vykdam draudiko nurodymus, atlygina draudikas, neatsižvelgdamas į tai, kad atitinkamos priemonės nedavė teigiamo rezultato. Tokios išlaidos atlyginamos neatsižvelgiant į tai, kad išlaidos kartu su žalos dydžiu viršija draudimo sumą. Draudėjas turi padėti draudikui išsiaiškinti draudžiamąjį įvykiu aplinkybes, taip pat privalo pateikti išsamius ir teisingus pranešimus apie žalą ir visus faktus, susijusius su draudžiamuoju įvykiu. Draudėjas turi pateikti draudikui visus dokumentus, kurie, draudiko nuomone, yra reikšmingi tiriant ir vertinant draudžiamąjį įvykiu.

11.4. Jeigu tretieji asmenys, reikalaujami atlyginti žalą, pareiškia ieškinį teisme, tai draudėjas privalo perleisti draudikui bylos vedimą, suteikti įgaliojimus draudiko paskirtam advokatui ir pateikti visus pastarojo arba draudiko nuomone reikalingus paaiškinimus.

11.5. Be aiškaus, raštiško ir išankstinio draudiko sutikimo draudėjas neturi teisės visiškai ar iš dalies pripažinti arba patenkinti trečiųjų asmenų reikalavimų atlyginti žalą.

11.6. Draudėjas privalo draudiko reikalavimu raštu įgalioti pastarąjį daryti draudėjo vardu visus draudiko nuomone tikslingus pareiškimus, susijusius su trečiųjų asmenų pretenzijų patenkinimu arba atmetimu.

12. Draudėjo pareigų draudžiamąjį įvykiu atveju nesilaikymo pasekmės

12.1. Jeigu draudėjas raštu nepraneša draudikui ar jo atstovui apie draudžiamąjį įvykiu šių taisyklių nustatyta tvarka, draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo išmoką arba ją sumažinti, atsižvelgdamas į tai, ar draudėjas savo pareigos neįvykdė tyčia ar dėl neatsargumo, išskyrus kai įrodoma, kad apie draudžiamąjį įvykiu draudikas sužinojo laiku arba kai nepranešimas apie draudžiamąjį įvykiu neturėjo įtakos draudiko pareigai išmokėti draudimo išmoką.

12.2. Jeigu žala atsirado dėl to, kad draudėjas sąmoningai nesiėmė jam prieinamų protingų priemonių šiai žalai išvengti ar sumažinti, draudikas atleidžiamas nuo žalos atlyginimo.

12.3. Jei draudėjas be aiškaus išankstinio raštiško draudiko sutikimo visiškai ar iš dalies pripažino arba patenkino trečiųjų asmenų reikalavimus atlyginti žalą, draudikas gali atsisakyti išmokėti draudimo išmoką arba ją sumažinti, išskyrus atvejus, kai reikalavimų pripažinimas ar patenkinimas neturėjo jokios įtakos draudžiamąjį įvykiu fakto ir/ar žalos padarymo aplinkybių ir/ar žalos dydžio nustatymui.

13. Žalos nustatymo tvarka

13.1. Gavęs raštišką pranešimą apie draudžiamąjį įvykiu, draudikas ar jo atstovas nedelsdamas pateikia draudėjui ir/arba trečiajam asmeniui, pareiškusiam reikalavimą dėl žalos atlyginimo, užpildyti pranešimo apie draudžiamąjį įvykiu blanką.

13.2. Draudėjas privalo kaip galima išsamiai atsakyti į anketos klausimus ir pateikti anketą draudikui.

13.3. Draudikas, gavęs pradinę informaciją, atlieka draudžiamąjį įvykiu tyrimą, kurio metu apklausiami įvykiu liudytojai, apžiūrima įvykiu vieta, užklausiamos atitinkamos teisėsaugos ir teisėtvarkos institucijos, peržiūrima techninė dokumentacija, susijusi su draudžiamuoju įvykiu. Draudikas daro nuotraukas ir įvykiu tyrimui reikšmingų dokumentų fotokopijas.

13.4. Nustatant žalos dydį neatsižvelgiama į įstatymu reglamentuotą pridėtinės vertės mokestį (PVM). Jis sumokamas tik tuo atveju, jei nukentėjęs asmuo, pateikdamas teisingas sąskaitas, įrodo, jog yra sumokėjęs pridėtinės vertės mokestį (PVM).

13.5. Esant reikalui draudikas užklausia gydymo ir medicininės ekspertizės įstaigas, o taip pat organizacijas, kuriose yra sudaromi psichoneurologinės, toksikologinės ar narkologinės įskaitų sąrašai.

13.6. Draudžiamąjį įvykiu tyrimui draudikas gali pasitelkti įvairaus profilio ekspertines tarnybas, organizacijas, ekspertus arba nagrinėjamos srities specialistus bei mokslininkus.

14. Civilinės atsakomybės draudimo išmokų rūšys; bylinėjimosi ir kitos išlaidos. Dvigubo draudimo sąlygos

14.1. Priklausomai nuo trečiųjų asmenų pretenzijų dėl žalos atlyginimo rūšies, yra skiriamos tokios draudimo išmokų rūšys:

- a) išmoka dėl žalos asmens sveikatai ar dėl gyvybės atėmimo;
- b) išmoka dėl žalos turtui.

14.2. Draudimo išmoka kiekvienu konkrečiu draudžiamąjį įvykiu atveju yra apskaičiuojama ir jos mokėjimo pagrindas yra nustatomas pagal galiojančius civilinę atsakomybę reguliuojančius įstatymus, tačiau neviršijant draudimo sumos.

14.3. Dėl draudžiamąjį įvykiu vykstančiame teismo procese, kuriame tretieji asmenys reikalauja draudėjo padarytos žalos atlyginimo, draudėjo vardu ir savo lėšomis dalyvauja draudikas. Bylinėjimosi išlaidos yra priskaičiuojamos prie draudimo išmokos ir išskaičiuojamos iš draudimo sumos.

14.4. Jeigu dėl draudžiamąjį įvykiu vykstančiame teismo procese, kuriame tretieji asmenys reikalauja draudėjo padarytos žalos atlyginimo, draudiko pageidavimu yra samdomas advokatas, tai šitos išlaidos tenka draudikui.

14.5. Jeigu trečiųjų asmenų reikalavimų dėl nuostolių atlyginimo suma kartu su bylinėjimosi išlaidomis viršija draudimo sumą, tai draudikas apmoka bylinėjimosi išlaidas (advokato honorarą, žyminį mokesť ir išlaidas, susijusias su bylos nagrinėjimu) santykiu, proporcingu draudimo sumos ir trečiųjų asmenų reikalavimų santykiui, kad bendra draudimo išmokos ir bylinėjimosi išlaidų suma neviršytų draudimo liudijime (polise) nustatytos draudimo sumos. Draudikas, patenkinęs trečiųjų asmenų reikalavimus ir padengęs savo dalį bylinėjimosi išlaidų, bus visiškai atlikęs savo įsipareigojimus pagal asmens civilinės atsakomybės draudimo sutartį konkretaus draudžiamojo įvykio atveju.

14.6. Jeigu draudėjas arba apdraustasis nesutinka su tuo, kad draudikas pripažintų trečiųjų asmenų reikalavimus pagrįstais, taikiai susitarę su trečiaisiais asmenimis arba patenkintų jų reikalavimus, tai dėl šio nesutikimo atsiradusių papildomų išlaidų (įskaitant palūkanas) draudikas neapmoka.

14.7. Įvykus draudžiamajam įvykiui ir nustačius, kad dėl tų pačių rizikų draudėjas yra sudaręs civilinės atsakomybės draudimo sutartis daugiau nei su viena draudimo įmone, draudimo išmoką draudikas moka proporcingai, kad bendra išmoka neviršytų bendro žalos dydžio.

15. Draudimo išmokų mokėjimo tvarka ir terminai

15.1. Atsitikus draudžiamajam įvykiui, draudimo išmokas draudikas moka tik pinigais. Žalos turtui atveju atlyginama daiktų vertė, kokia ji buvo draudžiamojo įvykio metu. Žalos dydį privalo įrodyti nukentėjęs asmuo.

15.2. Atsitikus draudžiamajam įvykiui, draudimo išmokos yra mokamos asmenims, kurie pagal galiojančius civilinės atsakomybės įstatymus turi teisę reikalauti žalos atlyginimo iš draudėjo.

15.3. Draudimo išmoka aukščiau nurodytiems asmenims mokama grynaisiais pinigais arba naudojantis banko ar pašto paslaugomis.

15.4. Draudimo išmoka mokama draudėjui tik tuomet, jei nukentėjęs asmuo sutikimą patvirtina raštu.

15.5. Draudimo išmoka 15.2. nurodytam asmeniui turi būti išmokėta ne vėliau kaip per 30 (trisdešimt) dienų nuo tos dienos, kai draudikas arba kompetentinga valstybės institucija pripažino pareigą mokėti draudimo išmoką ir draudikui buvo pateikti visi draudžiamojo įvykio faktą bei draudimo išmokos dydį patvirtinantys dokumentai. Šiame punkte nustatytais terminais draudikas, neišmokėjęs draudėjui draudimo išmokos, moka 3 procentus metinių palūkanų už uždelstą laikotarpį išmokėti draudimo išmoką.

15.6. Atsisakydamas mokėti draudimo išmoką ar ją sumažindamas, draudikas privalo pateikti draudėjui ar nukentėjusiam trečiajam asmeniui išsamų ir motyvuotą paaiškinimą apie tokio sprendimo priežastis. Jei draudimo išmoka nėra išmokėta per 30 (trisdešimt) dienų nuo pranešimo apie draudžiamąjį įvykį, draudikas privalo raštu išsamiai informuoti draudėją apie draudžiamojo įvykio tyrimo eigą.

15.7. Draudikas draudimo išmokos atžvilgiu neturi teisės:

- išmokėti draudimo išmokos ar atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinęs draudžiamojo įvykio buvimu;
- atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, nepatikrinęs visos jam prieinamos informacijos.

16. Asmens civilinės atsakomybės draudimo sutarties pakeitimas; sutarties nutraukimo pasekmės

16.1. Visi draudimo sutarties pakeitimai atliekami išrašant jos priedus. Pakeitimai įsigalioja nuo priede prie draudimo sutarties nurodytos datos.

16.2. Visi draudikui skirti pranešimai ir paaiškinimai yra išdėstomi raštu ir adresuojami draudiko centrinei būstinei arba siunčiami asmens civilinės atsakomybės draudimo liudijime (polise) nurodytu adresu. Tarpininkai nėra įgalioti priimti šiuos pranešimus arba paaiškinimus.

16.3. Draudimo sutartis gali būti nutraukta prieš joje nustatytą jos galiojimo terminą, jeigu po sutarties įsigaliojimo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui. Jei draudimo sutartis nutraukiama šiuo pagrindu, draudikas turi teisę į dalį draudimo įmokos (premijos), kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui. Draudėjas privalo grąžinti draudikui dokumentų, garantuojančių draudiminę apsaugą, originalus.

16.4. Jeigu asmens civilinės atsakomybės draudimo sutartis nutraukiama draudėjo iniciatyva, sumokėta draudikui draudimo įmoka (premija) draudėjui negrąžinama, jei draudimo sutartis nenustato ko kita. Draudėjas privalo grąžinti draudikui dokumentų, garantuojančių draudiminę apsaugą, originalus.

16.5. Jeigu draudimo sutartis nutraukiama draudėjo reikalavimu draudimo įmonei (nustačius jos kaltę) pažeidus draudimo sutarties sąlygas, draudėjui grąžinamos už einamuosius draudimo metus sumokėtos draudimo įmokos.

16.6. Draudėjas ar draudikas laikomi pažeidusiais draudimo sutarties sąlygas tik nustačius jų kaltę.

16.7. Draudėjas laikomas atsakingu už draudimo sutarties pažeidimus ir tais atvejais, kai pareigas, kylančias iš draudimo sutarties vykdymo, pažeidžia asmenys, veikiantys kaip draudėjo atstovai arba draudėjo šeimos nariai, vedantys su juo bendrą ūkį.

16.8. Esant aukščiau nurodytiems pagrindams, galima nutraukti visą draudimo sutartį arba tik atskiras jos dalis. Tai turi būti padaryta raštu ir pranešant ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki numatytos draudimo sutarties ar jos dalies nutraukimo datos. Apie draudimo sutarties ar jos dalies nutraukimą nereikalaujama pranešti raštu ir prieš vieną mėnesį iki draudimo sutarties ar jos dalies nutraukimo dienos, kai draudimo sutartis ar jos dalis buvo nutraukta teismine tvarka.

16.9. Asmens civilinės atsakomybės draudimo sutartis gali būti nutraukiama draudiko vienašališkai dėl draudėjo įvykdyto esminio sutarties pažeidimo. Apie sutarties nutraukimą draudikas privalo pranešti draudėjui prieš 14 dienų iki sutarties nutraukimo dienos. Šiuo atveju draudėjui grąžinama draudimo įmoka už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką.

17. Draudiko teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimo kitam draudikui ar kitiems draudikams tvarka

17.1. Draudikas, ketinantis perleisti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartis kitam ar kitiems draudikams, privalo apie šį ketinimą paskelbti 2 (dviejuose) dienraščiuose, kurie platinami visoje Lietuvos Respublikoje. Po paskelbimo dienraščiuose draudikas apie savo ketinimą prieš du mėnesius asmeniškai raštu privalo informuoti kiekvieną draudėją. Skelbimuose dienraščiuose ir rašytinėje informacijoje draudėjui draudikas privalo nurodyti terminą (ne trumpesnį kaip du mėnesiai), per kurį draudėjas turi teisę pareikšti savo prieštaravimą raštu draudikui dėl ketinimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį.

17.2. Pasibaigus 2 mėnesių įspėjimo terminui, draudikas privalo kreiptis į Lietuvos banką dėl leidimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis išdavimo.

17.3. Draudikas turi teisę perleisti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems draudikams tik gavę Lietuvos Banko leidimą. Lietuvos Banko leidimas perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis skelbiamas „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“.

17.4. Draudėjas, nesutikdamas su teisių ir pareigų pagal draudimo sutartis perleidimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį per vieną mėnesį nuo teisių ir pareigų perleidimo. Šiuo atveju draudikas turi teisę į dalį draudimo įmokos, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui (*pro rata temporis*).

18. Ginčų tarp draudėjo ir draudiko sprendimo tvarka

18.1. Visi nesutarimai, kylantys tarp draudėjo ir draudiko dėl asmens civilinės atsakomybės draudimo sutarties sudarymo, vykdymo, sustabdymo ar nutrūkimo, sprendžiami tarpusavio susitarimu.

18.2. Draudėjas, manantis, jog draudikas draudimo teisiniuose (ar su jais susijusiuose) santykiuose pažeidė jo teises, turi teisę kreiptis į Lietuvos Banką dėl ginčo išnagrinėjimo.

18.3. Draudimo sutarties pagrindu pareikštus draudėjo ieškinius draudikai nagrinėja draudiko centrinės buveinės vietos teismas.

18.4. Draudiko ieškiniai draudėjui gali būti pareiškiami draudėjo gyvenamosios vietos teismui. Jeigu sutartyje kalbama apie juridinio asmens draudimą, draudikas savo pretenzijas gali reikšti ir draudėjo centrinės buveinės vietos ar filialo (atstovybės) vietos teismui.

18.5. Draudimo sutarčiai, sudarytai pagal šias draudimo taisykles, yra taikoma Lietuvos Respublikos teisė.

18.6. Reikalavimams, kylantiems iš draudimo sutarties, taikomi Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso nustatyti ieškinio senaties terminai.

Valdybos pirmininkas
Dr. Kęstutis Bagdonavičius

Valdybos narys
Saulius Jokubaitis

